

ZAPRASZAMY DO POBRANIA BEZPŁATNEGO
MULTIMEDIALNEGO PRZEWODNIKA TURYSTYCZNEGO:
KRAINA LESSOWYCH WĄWOZÓW!

Aplikacja mobilna Kraina Lessowych Wąwozów to kompleksowa oferta produktów i atrakcji turystycznych regionu, obejmującego północno-zachodnią część Lubelszczyzny. Działa w trybie online i offline na smartfonach i urządzeniach mobilnych z systemami iOS, Android oraz Windows Phone.

Co zawiera aplikacja?

- Atrakcje i trasy turystyczne
- Wyjątkowe zabytki
- Ofertę noclegową, gastronomiczną oraz SPA
- Kalendarz imprez Krainy Lessowych Wąwozów
- Geolokalizację użytkownika
- Planer

Zeskanuj kod lub w sklepie z aplikacjami wyszukaj aplikację pod nazwą:
Kraina Lessowych Wąwozów

Google Play

WindowsPhone

Appstore

Multimedialny przewodnik turystyczny jest uzupełnieniem serwisów internetowych:

www.kraina.org.pl • www.sztukaodpoczynku.pl

Hity Turystyczne

Krainy Lessowych Wąwozów

www.pulawy.powiat.pl

www.kraina.org.pl

Kraina Lessowych Wąwozów to jeden z najatrakcyjniejszych regionów turystycznych kraju, położony w zachodniej części województwa lubelskiego. Region ten, leżący na styku Wyżyny Lubelskiej i Niziny Środkowomazowieckiej, w obrębie Małopolskiego Przełomu Wisły i Pradoliny Wieprza, wyróżnia się różnorodnością walorów kulturowych i przyrodniczych, bogactwem zabytków, różnorodnością flory i fauny. Południowo-wschodnia część Krainy ma charakter wyżyny przykrytej grubą warstwą lessu. Cechą wyróżniającą są wyrzeźbione przez naturę i człowieka malownicze wąwozy, o największym zagęszczeniu w Europie (10 km na km²). Wędrując po Krainie nie sposób oprzeć się urodzie tutejszej przyrody. Turysta znajdzie miejsca odosobnione, nietknięte ręką człowieka, rezerваты i obszary chronionego krajobrazu w Kaliszanych, w okolicy jeziora Piskory, na Krowiej Wyspie i Skarpie Dobrskiej, w Pradolinie Wieprza, w rejonie Łęgu na Kępie oraz Koziego Boru. Duże kompleksy leśne, bogate w grzyby i jagody, zachowały się w północno-zachodniej części regionu (Lasy Gołębskie). Olbrzymim kapitałem jest czyste powietrze, łagodny klimat, wody źródlane i rzeki zasobne w ryby.

Kraina Lessowych Wąwozów posiada olbrzymi potencjał turystyczny i wyróżnia się bogatą ofertą skierowaną do każdego rodzaju odbiorcy. Miłośnicy historii mogą odbyć podróż w czasie i odwiedzić dawne grodzisko w Chodliku lub ruiny starych zamczysk w Kazimierzu Dolnym i Janowcu. W dawnych dworach, pałacach, świątyniach i muzeach mogą obejrzyć kolekcje sztuki, pamiątki z przeszłości. Szukający zdrowia i poprawy samopoczucia powinni udać się do Nałęczowa, by skorzystać z różnorodnych zabiegów leczniczych i rehabilitacyjnych, jakie oferują liczne sanatoria i ośrodki SPA & Wellnes. Turyści preferujący aktywny wypoczynek mogą skorzystać z zimowej oferty ośrodków narciarskich, a latem z możliwości wypoczynku w siodle i hipoterapii w Kębule, Łąkach, Kraczewicach. Na turystów czekają szlaki piesze, konne i rowerowe, ścieżki dydaktyczne, trasy nordic walking, spływy kajakowe i kąpieliska. Dla rodzin z dziećmi przygotowane są parki rozrywki i place zabaw. Kraina oferuje aktywne uczestnictwo w przedsięwzięciach kulturalnych oraz smaczną regionalną kuchnię i produkty lokalne. Dynamicznie rozwijająca się baza agroturystyczna i noclegowa pozwala turystyce zatrzymać się na dłużej i poznać walory tutejszej Sielskiej Krainy Lessowych Wąwozów.

Dzięki bogatej ofercie prezentowanej przez każdą z gmin znajdujących tu Państwo niewyczerpane źródło mocy fizycznej, intelektualnej i odnowy duchowej.

Zapraszamy do odwiedzenia Krainy Lessowych Wąwozów.

Powiat Puławski

Obejmuje 11 gmin: Baranów, Janowiec, Kazimierz Dolny, Końskowola, Kurów, Markuszów, Nałęczów, Puławy, Wąwolnica, Żyrzyn, Gmina Puławy. Położony jest na pograniczu Wyżyny Lubelskiej, w dolinie Wisły z jej dopływami i rozlewiskami, z cennymi przyrodniczo obszarami i zabytkami, jest jednym z najbardziej interesujących regionów turystycznych i kulturowych Polski.

! WARTO ZOBACZYĆ:

w Gminie Baranów:

Kościół parafialny pw. św. Jana Chrzciciela z XVIII w., pomnik Józefa Piłsudskiego upamiętniający koncentrację Wojska Polskiego i wizytację marszałka przed Bitwą Warszawską, Izbę Tradycji Regionalnej, wiatrak koźlak w Czołnie, młyn wodny w Zagożdziu. Miejscowość słynie z wyrobu tradycyjnych produktów wędliniarskich oraz wyrobów garncarskich.

w Gminie Kurów:

Kościół parafialny pw. Narodzenia NMP i św. Michała Archanioła z XVII w. z renesansowym nagrobkiem Stanisława Zbąskiego dłuta Santi Gucciego, plebania z XVIII w. proboszcza ks. Grzegorza Piramowicza, zabytkowy układ urbanistyczny, ruiny dawnego zespołu parkowo-pałacowego Ignacego Potockiego i jego brata Stanisława Kostki Potockiego w Olesinie. Miejscowość jest znanym ośrodkiem futrzarskim.

w Gminie Markuszów:

Zespół kościoła parafialnego pw. św. Józefa Oblubieńca, kościół poszpitalny pw. Św. Ducha zbudowany przez Włocha Piotra Durie, kościół starokatolickiej parafii mariawitów pw. Przenajświętszego Sakramentu w Łanach, pałac Wołk-Łaniewskich w Bronicach. Najwybitniejszą postacią gminy był poeta ludowy z Kalenia, **Jan Pocek**. Jego pomnik znajduje się w centrum miejscowości.

w Gminie Żyrzyn:

Klasycystyczny kościół pw. św. Apostołów Piotra i Pawła projektu Christiana Piotra Aignera, dawny kompleks dworsko-parkowy, pomnik upamiętniający zwycięską bitwę powstania styczniowego pod dowództwem generała Michała Heidenreicha Kruka, zespół dworsko-parkowy Tadeusza Kossaka, ojca pisarki Zofii Kossak-Szczuckiej w Kośminie, Izba Tradycji w Żyrzynie, Tkacka Izba regionalna w Borysowie.

Gmina Janowiec

Małownicze położenie na lewym brzegu rzeki, w obrębie Małopolskiego Przełomu Wisły, sprawia, że chętnie dociera tu turysta zainteresowany historią tego zakątka Krainy. Sprzyja temu dogodnie połączenie promowe. Między Janowcem a Kazimierzem kursuje prom „Janowiec”, a w pobliżu miejscowości Nasitów prom „Serokomla”.

! WARTO ZOBACZYĆ:

Zamek obronny z XVI w., usytuowany wzdłuż wiślanej skarpy, otoczony naturalnymi stromiznami i fosą. Jedna z najokazalszych w dawnej Rzeczypospolitej, majestatyczna warownia o charakterze obronno-mieszkalnym, należała do Firlejów, Tarłów, Lubomirskich. Od 1931 r. stała się prywatną własnością Leona Kozłowskiego, który skutecznie powstrzymał degradację zamku.

Skansen z dworem ziemiańskim z XVIII w. oraz zespołem folwarcznym: stodołą z Wylągów, spichlerzem z Podłodowa i lamusem. Na parterze znajduje się ekspozycja wewnątrz domu ziemiańskiego, na piętrze pokoje gościnne.

Muzeum Zamek w Janowcu, Oddział Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym, ul. Lubelska 20, tel./fax 81 881 52 28, www.mnkd.pl

Kościół pw. św. Stanisława Biskupa Męczennika i św. Małgorzaty, zbudowany z fundacji Piotra Firleja w stylu renesansowym. Najstarsze obiekty w świątyni to późnorenesansowy nagrobek Andrzeja Firleja i jego żony Barbary, wykonany w warsztacie Santi Gucciego.

*Rynek 6, tel. 81 881 52 27
(zwiedzanie przed i po nabożeństwach)*

Zalew w Janowicach, kompleks wodno-rekreacyjny nad Plewką ma piaszczystą plażę, pole namiotowe, wypożyczalnię sprzętu wodnego i małą gastronomię. Z tego miejsca roztacza się najpiękniejszy widok na ruiny janowieckiego zamku i niżej położone miasteczko.

Prom Sp. z o.o., ul. Radomska 2a, tel. 81 881 58 15

Magiczne Ogrody w Trzciankach, zapraszają dzieci do baśniowego świata zamieszkałego przez niezwykłe stwory. Na powierzchni 12 ha powstały bajkowe krainy i czarodziejski park z placami zabaw. Dorośli mają zaciszne miejsca do odpoczynku, a także restauracje i kawiarnie.

Trzcianki 90, www.magiczneogrody.com

Imprezy cykliczne:
Święto Wina na Zamku w Janowcu
– maj
Festiwal Filmu i Sztuki – Dwa Brzegi
– lipiec/sierpień

Gmina Józefów nad Wisłą

Atutem gminy jest nieskażone środowisko i niepowtarzalne walory krajobrazowe, szczególnie w okresie kwitnienia sadów. Wzniesienia, kamieniołomy, dzikie, piaszczyste plaże nad Wisłą, są idealnym miejscem dla osób szukających spokoju. Porośnięte zaroślami brzegi rzeki są siedliskami dzikiej przyrody.

! WARTO ZOBACZYĆ:

••••• **Pobernardyński zespół klasztorny** z barokowym kościołem pw. Bożego Ciała i klasztorem fundowanym przez Józefa Potockiego. Ozdobna brama nawiązuje do stylu kościoła. Do muru otaczającego cmentarz przykościelny przylega dzwonnica z XVIII w.

••••• **Zespół pałacowo-parkowy**, dawna rezydencja rodziny Potockich z XVIII w. Pałac odbudowany w okresie międzywojennym przez Jana Witkiewicza-Koszczyca, obecnie jest siedzibą Urzędu Gminy. Zabytkowy park na skarpie wiślanej jest miejscem skąd podziwiać można rozległą panoramę Wisły i **wiatrak holenderski** z II poł. XVIII w.

••••• **Kościół pw. Wszystkich Świętych w Rybitwach** w stylu renesansu lubelskiego. W dobudowanej w XIX w. neorenesansowej kaplicy grobowej pochowany jest bohater powstania kościuszkowskiego, generał Franciszek Ksawery Niesiołowski. Na cmentarzu z I wojny światowej znajdują się groby żołnierzy armii austro-węgierskiej i rosyjskiej.

••••• **Kamieniołomy w Kaliszanach Kolonii**. W północnej części wyrobiska odsłania się jeden z największych w Polsce profili skał górnej kredy. Opoki bogate są w skamieniałości m.in.: amonity, belemnity, małże, gąbki. Brzegiem kamieniołomu biegnie ścieżka spacerowa, z której roztacza się panorama na dolinę Wisły.

Wyspy Kaliszańskie na Wiśle mają dziki charakter. Porośnięte zaroślami są idealnym miejscem dla stanowisk ptactwa wodno-błotnego, gdzie przebywa ok. 210 gatunków ptaków, w tym ponad 30 gatunków ginących lub zagrożonych wyginięciem. Organizowane są tu obozy ornitologiczne w celu obserwacji i obrączkowania ptaków.

Imprezy cykliczne:
Wojewódzkie Święto Sadów – maj

Położenie w otulinie Kazimierskiego Parku Krajobrazowego w dolinie rzeki Chodelki, stwarza dogodne warunki uprawiania turystyki aktywnej, wycieczek pieszych, rowerowych i spływów. Lasy sosnowe na wydmach podnoszą walory zdrowotne klimatu i zachęcają do grzybobrania.

! WARTO ZOBACZYĆ:

••••• **Dwór Wessłów** z połowy XVIII w., przebudowany w stylu klasycystycznym. Obecnie jest siedzibą Gminnego Ośrodka Kultury, Gminnej Biblioteki Publicznej, Regionalnej Izby Pamięci i Tradycji oraz Karczmiskiej Galerii Sztuki Współczesnej. Pałac otacza park krajobrazowy w stylu angielskim, założony w XVIII w. przez księżną Izabelę Czartoryską. Pierwotnie zasadzono w nim 25 gatunków drzew, część z nich przetrwała do dnia dzisiejszego.

ul. Centralna 6, tel. 81 828 70 69

Gmina Karczmiska

••••• **Kościół pw. św. Wawrzyńca** zbudowany w stylu neoklasycystycznym. Polichromia we wnętrzu jest autorstwa miejscowego artysty Mariana Adamczyka. Na placu znajduje się grotta Matki Bożej z Lourdes i drewniana dzwonnica z XVIII w. Na cmentarzu zbiorowa mogiła z I wojny światowej kryje prochy żołnierzy armii rosyjskiej i austro-węgierskiej.

Karczmiska Drugie 302, tel. 81 828 70 11

••••• **Grodzisko wczesnośredniowieczne w Chodliku**, z resztkami wału obronnego i rzadko występującego cmentarzyska kurhanowego. Jest to element kultury materialnej okresu przedpaństwowego tej części regionu. Chodlik leży na szlaku rowerowym „Grodziska nad Chodelką”, który prowadzi do osad położonych w Żmijowiskach, Podgórz oraz Klodnicy.

••••• **Nadwiślańska Kolejka Wąskotorowa**, jedyna na Lubelszczyźnie, prowadząca po malowniczych terenach Kotliny Chodelskiej i lubelskiego Powiśla. Podróż zakończona jest zwiedzaniem zabytkowej stacji kolejowej. Właścicielem Nadwiślańskiej Kolejki Wąskotorowej jest Powiat Opolski.

Sekcja Nadwiślańska Kolejki Wąskotorowej, ul. Opolska 2, tel. 81 828 70 18, 600 897 421

••••• **Pomnik przyrody** – dąb szypułkowy Władek z Zagrzęby – ma ok. 700 lat i pamięta czasy panowania króla polskiego Władysława Łokietka. Obwód pnia drzewa wynosi 882 cm, a jego wysokość wynosi 32 m. Obejrzeć go można przy ulicy Nadrzecznej.

Imprezy cykliczne:
Majówka Archeologiczna
w Chodliku – maj
Święto Bobu – Dni Karczmisk
– sierpień

Gmina Kazimierz Dolny

! WARTO ZOBACZYĆ:

Baszta i zamek, to najstarsze budowle strategiczne przeto-
mu XIII/XIV w. Zamek, wzniesiony za czasów Kazimierza
Wielkiego, jest dziś romantyczną ruiną, z zarysowaną czę-
ścią mieszkalną i obszernym dziedzińcem, otoczonym wy-
sokim murem. Z baszty można podziwiać przepiękną pa-
noramę Małopolskiego Przełomu Wisły. U podnóża zamku
wznosi się **fara**, jeden z piękniejszych kościołów renesan-
sowych.

Kamienice kupców kazimierskich – Krzysztofa i Mikołaja
Przybyłów przy Rynku Głównym (1615 r.), to najlepiej
zachowane kamienice renesansowe w Polsce. Mają arka-
dy, potężne attyki i bogatą ornamentykę. W kamienicy
Bartłomieja **Celeja** przy ul. Senatorskiej (1635 r.), uważanej
za najpiękniejszą budowlę tego typu w Polsce, mieści się
Muzeum Kazimierza Dolnego. W dawnym **spichlerzu**
Ulanowskich ma swoją siedzibę **Muzeum Przyrodnicze**.

*Muzeum Kamienica Celejowska, ul. Senatorska 11/13,
tel. 81 881 02 88*

Muzeum Przyrodnicze, ul. Puławska 54, tel. 81 881 03 26

*Magnesem dla turystów są urocze zakątki dawnej
osady portowej, ukryte w zieleni ruiny zamków i obiek-
ty z przeszłości oraz szlaki turystyczne piesze czy rowe-
rowe prowadzące turystów w urokliwe miejsca, które
tak jak dawniej, zachwycają malarzy i miłośników
sztuk pięknych.*

Lessowe wąwozy, malownicze głębocznicze, parowy i jary.
Najbardziej uczęszczane to: Korzeniowy Dół, Norowy Dół,
Kamienny Dół, Chałajowy Dół, **Plebanka**, Kwaskowa Góra.
Wąwozem Małachowskiego dojdziemy do Domu pod Wie-
wiórką – **Muzeum Marii i Jerzego Kuncewiczów**.

Mięczmierz, dawna osada rybacka, z krytymi strzechą
chatami, otoczonymi chruścianymi płotkami. Przez wieś
prowadzi piaszczysta droga do kozłowego wiatraka. Ze
skarpy przy wiatraku otwiera się widok na rezerwat fauni-
styczny **Krowia Wyspa** i **Skarpa Dobrska**.

Stacja Narciarska w Kazimierzu Dolnym posiada cztery
równoległe oświetlane i naśnieżane stoki. Dla miłośników
białego szaleństwa przygotowany jest **wyciąg narciarski**
w Parchatce, z trzema oświetlonymi trasami. Przy stokach
działają wypożyczalnie sprzętu i szkółki narciarskie.

*Imprezy cykliczne:
**Ogólnopolski Festiwal Kapel
i Śpiewaków Ludowych** – czerwiec
Festiwal Filmu i Sztuki – Dwa Brzegi
– lipiec/sierpień*

*Słynne „zagłębienie róż” nad rzeką Kurówką, popręcina-
ne jest malowniczymi wąwozami. Pierwszy w okolicy wzorcowy ogród
doświadczalny i ogród różany powstał w XVIII w. z inspiracji
Izabeli Czartoryskiej. W centrum zachował się dawny układ
urbanistyczny z rynkiem i ratuszem, zbudowanym w stylu kla-
sycystycznym z fundacji Aleksandra Czartoryskiego.*

! WARTO ZOBACZYĆ:

**Kościół farny pw. Znalezienia Krzyża Świętego i św.
Andrzeja Apostoła**, z końca XIV w., przebudowany w stylu
barokowym. Najcenniejszym zabytkiem jest grobowiec Zo-
fii z Opalińskich, żony Herakliusza Lubomirskiego oraz ba-
rokowy sarkofag z XVII w. z rzeźbą vanitas (łac. marność).
W krypcie kościoła pochowany jest ks. Franciszek Zabłoc-
ki, komediopisarz, autor m.in. „Fircyka w zalotach”. Na
placu przykościelnym znajduje się nagrobek poety Dioniz-
ego Książnina.

Parafia Końskowola, ul. Kurowska 2, tel. 81 889 20 00

Gmina Końskowola

Kościół szpitalny pw. św. Anny i św. Marka Ewangelisty
w stylu renesansu lubelskiego ma otwory strzelnicze i mógł
pełnić funkcje obronne. Ołtarz główny wykonany w stylu
manierystycznym przedstawia św. Annę Samotrzeczą.
W ołtarzu bocznym znajduje się obraz św. Antoniego pęd-
zła Wojciecha Gersona. Po przeciwnej stronie drogi zacho-
wał się budynek plebanii. Prawdopodobnie jest to pozosta-
łość dawnego dworu obronnego Tęczyńskich z XVI w.

ul. Lubelska 122

Rowerowy Szlak Różany prowadzi obok licznych w gmi-
nie plantacji róż. Regionalna Izba Pamięci gromadzi doku-
menty i pamiątki związane z historią regionu, eksponuje
przedmioty codziennego użytku, narzędzia tkackie, doku-
mentuje relacje świadków historii.

ul. Lubelska 93, tel. 81 881 62 69

Winnica Las Stocki oferuje cztery wina wytrawne białe
oraz dwa wytrawne czerwone. W winnicy wszystkie prace
wykonywane są ręcznie, stosowane jest naturalne klaro-
wanie w kadziach ze stali nierdzewnej i w dębowych
beczkach.

Las Stocki 80, tel. 602 155 196, winnica@lasstocki.pl

*Imprezy cykliczne:
Święto Róż w Końskowoli – lipiec*

Gmina Nałęczów

Jedyną w tej części regionu uzdrowisko kardiologiczne z unikalnym mikroklimatem jest miejscem, gdzie można odpocząć, odzyskać zdrowie i nabrać sił. Bujna zielen, urokliwe wąwozy, wody źródlane, pamiątki z przeszłości tworzą szczególnie urok tego miejsca. Dodatkową atrakcją jest możliwość korzystania z odnowy biologicznej w SPA&Wellnes.

! WARTO ZOBACZYĆ:

Park Zdrojowy to oaza ciszy i spokoju. Wśród starodrzewia odnajdziemy lipy, dęby piramidalne, sosny wejmutki, tulipanowce. W centrum parku znajduje się **Pałac Małachowskich**, zwieńczony kartuszem herbowym łączących rodów Małachowskich (Nałęcz) i Potockich (Pilawa). Najstarsze obiekty uzdrowskie to Sanatorium Książę Józef i **Stare Łazienki**.

Dom Zdrojowy z Pijalnią Wód Mineralnych ze źródła Miłość, Barbara, Celiński, Palmiarnia oraz Pijalnią Czekolady Wedel. W pobliżu znajduje się **Atrium** – wodny kompleks z hydromasażem, basenem białej gliny, sauną i klubem Atrium, gdzie można zagrać w kręgle, bilard i pociążyć przy muzyce.

Kościół pw. Jana Chrzciciela wzniesiony na wzgórzu ma barokowy wystrój. Tuż obok znajduje się cmentarz parafialny z grobami zasłużonych mieszkańców, powstańców styczniowych, artystów i pisarzy. Przy Armatniej Górze w 1917 r. zbudowano w stylu zakopiańskim drewniany **kościół pw. św. Karola Boromeusza**.

Nałęczowski Szlak Literacki, opracowany w formie podręcznej mapy i komunikatów nagranych na MP4, prowadzi do **Chaty Stefana Żeromskiego** (1905 r.) i **Ochronki** (1907 r.), siedziby **Muzeum Bolesława Prusa** oraz innych miejsc związanych z pobytem znanych literatów.

Nałęczowskie wąwozy to przeważnie wąwozy drogowe typu głębocznice. Biegające dnem wąwozów ulice Chmielewskiego, **Głowackiego** i Kamieniak są ulubionymi trasami spacerowymi dla miłośników nordic-walking. Najpiękniejszym wąwozem naturalnym w okolicy jest wąwóz Łukoszyński, zwany Papieskim.

Imprezy cykliczne:
Międzynarodowe Zawody Balonowe
(konkurencja pań i panów) – sierpień
Festiwal Sztuki Wokalnej
– Viva il Cantare – lipiec/sierpień

Walorem są cenne obszary przyrodnicze i krajobrazowe w obrębie Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego. Dorzecze rzeki Chodelki to jeden z najczystszych i najbardziej malowniczych obszarów w regionie. Idealne miejsce dla wędkarzy i miłośników sportów wodnych.

! WARTO ZOBACZYĆ:

Park Miejski powstał na terenach dawnego ogrodu Lubomirskich w Niezdowie. Znajdują się tu strefy rekreacyjne, place zabaw dla dzieci, ścianka wspinaczkowa, boiska do siatkówki i koszykówki. Dawny **pałac Lubomirskich**, zamieniony w XIX w. na carskie koszary, obecnie jest siedzibą Liceum Ogólnokształcącego.

Kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, to najbardziej okazała świątynia w okolicy. Posiada barokowy wystrój z cenną polichromią o tematyce starotestamentowej. Obok kościoła zachowała się dzwonnica i brama z XVII w. Zespół klasztorny o.o. pijarów obejmuje dawny klasztor (obecnie plebania) i budynki kolegium pijarskiego.

ul. Popijarska 2, tel. 81 827 21 04 (zwiedzanie po uzgodnieniu w kancelarii parafii)

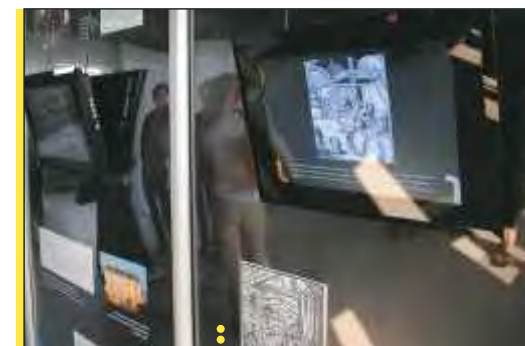

Pomnik UFO w Emilcinie

Imprezy cykliczne:
Manufaktura Smaków – czerwiec

Gmina Opole Lubelskie

Muzeum Multimedialne dokumentuje historię miasta i okolic. W nowoczesny sposób prezentuje dziedzictwo regionu, prowadzi zajęcia edukacyjne, odczyty i wykłady. Można tu obejrzeć prezentacje, pamiątki historyczne oraz regionalne.

ul. Strażacka 1, tel./fax 81 475 50 10

Kościół pw. Trójcy Przenajświętszej i Matki Boskiej Częstochowskiej we Wrzelowcu, klasycystyczna budowla na planie ośmioboku z kopułą zwieńczoną latarnią, z fundacji Zofii Lubomirskiej. W pobliżu kościoła tryska źródło, posiadające podobno własności uzdrawiające. Daje ono początek Potokowi Wrzelowieckiemu.

Kluczkowice-Wrzelowiec 52, tel. 81 827 10 35

Pałac w Kluczkowicach – jedna z piękniejszych wiejskich rezydencji – wzniesiony w XIX w. przez Jana i Marię Kleniewskich. Właściciel majątku współtworzył cukrownię w Opolu Lubelskim i promował rozwój przemysłu rolno-spożywczego. Jego żona przyjaźniła się ze Stanisławem Witkiewiczem, który wykonał w stylu zakopiańskim wystrój pałacowej biblioteki.

Muzeum Regionalne, tel. 81 827 10 67

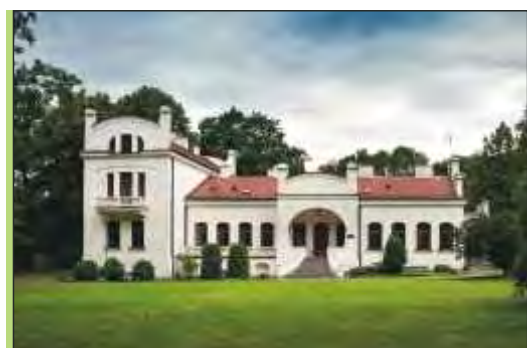
Gmina Poniatowa

! WARTO ZOBACZYĆ:

Dolina Dziewięciu Stawów, malowniczo położona w samym centrum miasta, zasilana wodami rzeczki Kracze-wianka. Jest to wyjątkowe miejsce dla miłośników wędko-wania. Wystarczy posiadać aktualną licencję PZW, aby łowić sumy, szczupaki oraz inne szlachetne ryby. Dużym walorem tej części miasta są bujne lasy sosnowo-dębowe i dębowo-grabowe.

Kąpielisko nad zalewem, położone w centrum miasta, jest jedynym w okolicy odkrytym akwenem przeznaczonym do pływania, z plażą, boiskami, placem zabaw dla dzieci, zjeżdżalnią oraz wypożyczalnią rowerów wodnych. Miłośników pływania zaprasza też Ośrodek Sportu i Rekreacji z czynną przez cały rok krytą pływalnią.

ul. Kracze-wicka 31

Imprezy cykliczne:
Poniato-wianki – czerwiec

Część gminy wchodzi w skład Chodelskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Jego atutem jest nieskażone środowisko naturalne i walory przyrodniczo-krajobra-zowe. Okolice miasta oferują świetne warunki do uprawiania turystyki konnej, wędrówek pieszych i wy-praw rowerowych. Obfitość lasów sosnowych sprzyja leczeniu dróg oddechowych.

Izba Pamięci Aptekarskiej, urządzona w budynku nowo-czesnej apteki, poświęcona historii farmacji. Wyposażenie stanowią zabytkowe meble z lat 30. XX wieku, przyrządy i urządzenia aptekarskie oraz bogaty zbiór literatury facho-wej z dziedziny farmacji.

ul. Młodzieżowa 1, tel. 81 820 37 07

Pałac w Kraczewicach, letnia rezydencja przemysłowców lubelskich, Henryka i Władysława Gerliczów. Zbudowany w stylu secesyjnym, jest wyjątkowym w regionie i rzadkim w skali kraju przykładem tego stylu w budownictwie. W pa-lacu mieści się Dom Muzyki, siedziba słynnych dziecięcych zespołów muzycznych.

Kraczewice 28, tel. 81 820 40 18

Kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Kra-czewicach, drewniany, zbudowany po odzyskaniu niepo-dległości na placu ofiarowanym przez Henryka Gierlicza. Charakterystycznym elementem wystroju kościoła są boczne galerie. W budynku starej plebanii urządzona jest wystawa etnograficzna dawnych maszyn i urządzeń gospodarskich.

Gmina Puławy

Położona po obu stronach Wisły, z licznymi meandrami i sta-rorzeczami rzeki Wieprz oraz cennymi walorami przyrodni-czymi w pobliżu jeziora Piskory, lasów i tąg bonowskich, jest bardzo atrakcyjna pod względem turystycznym i rekreacy-jnym. Amatorzy pieszych wędrówek i rowerzyści znajdą tu ciekawe trasy, które oprócz czynnego wypoczynku zapewnią kontakt z przyrodą i historią.

! WARTO ZOBACZYĆ:

Domek Loretański w Gołębiu, jest pierwszą tego typu bu-dowlą w Polsce. Został zbudowany w XVII w. z fundacji kanclerza Jerzego Ossolińskiego na wzór Domku Świętej Rodziny z Nazaretu, przeniesionego w XIII w. do Loreto we Włoszech.

Folwarki 3, tel. 81 881 30 22, 81 881 39 06

Muzeum Nietypowych Rowerów w Gołębiu. Od 1987 r. prowadzi je kolekcjoner i konstruktor Józef Konstanty Majewski, będący również kustoszem i przewodnikiem. Podczas zwiedzania właściciel wyjaśnia szczegóły zasto-sowanych rozwiązań technicznych i demonstruje sposób jazdy, a także umożliwia przejażdżki zwiedzającym.

ul. Puławska 1, tel. 601 81 45 24

Imprezy cykliczne:
Święto Truskawki w Górze Puławskiej
– czerwiec

Kościół pw. św. Wojciecha w Górze Puławskiej, na le-wym brzegu Wisły ufundowali August i Maria Czartoryscy. Jednonawowa, zbudowana na planie krzyża greckiego późnobarokowa świątynia, ma klasycystyczne elementy wystroju. W kościele tym była chrzczona pisarka Ewa Szelburg-Zarembina.

ul. Kościelna 16, tel. 81 880 56 66

Zespół dworsko-parkowy w Bronowicach, położony nad Klikawką na lewym brzegu Wisły. Z dawnego założenia dworskiego pozostała jedynie brama wjazdowa wiodąca do parku. W miejscu dawnej siedziby właścicieli wybudowano boiska sportowe oraz place zabaw, dzięki czemu park stał się idealnym miejscem rodzinnego wypoczynku.

Cmentarz wojenny żołnierzy niemieckich w Polesiu, to jedyny na Lubelszczyźnie niemiecki cmentarz z okresu II wojny, tworzony w latach 1996-2000 przez Ludowy Nie-miecki Związek Opieki nad Grobami Wojennymi. Ponad 3 hektarową nekropolią opiekuje się młodzież z całej Europy podczas zorganizowanych obozów młodzieżowych.

Miasto Puławy

Ważny ośrodek naukowy, siedziba między innymi Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Państwowego Instytutu Weterynaryjnego i zakładu produkującego nawozy sztuczne – puławskich „Azotów”. W XVIII w., za czasów Czarotoryskich, Puławy stały się znaczącym ośrodkiem życia umysłowego i kulturalnego.

! WARTO ZOBACZYĆ:

Zespół pałacowo-parkowy. Dawny zamek obronny z XVII w. przebudowany przez Chrystiana Piotra Aignera w stylu klasycystycznym. Park w stylu angielskim urządziła księżna Izabela i Anglik James Savage. W otoczeniu pałacu powstało wiele romantycznych budowli: Świątynia Sybilli, Domek Grecki, Domek Gotycki, Domek Żółty, Brama Rzymska. W **Świątyni Sybilli** utworzono pierwsze w Polsce muzeum. Ozdobą kolekcji była Dama z gronostajem Leonardo da Vinci.

Kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny na wzór rzymskiego Panteonu ufundował książę Adam Kazimierz Czarotoryski, według projektu Chrystiana Piotra Aignera, przy współudziale dekoratora Fryderyka Bauma. Świątynia powstała jako kaplica pałacu Czarotoryskich.

ul. C.P. Aignera 1, tel. 81 887 45 33

Muzeum Oświatowe funkcjonuje w budynku dawnej szkoły dla włościan, wybudowanej na początku XIX w. z fundacji Izabeli Czarotoryskiej. Jest placówką upowszechniania oświaty i kultury, powołaną do gromadzenia, przechowywania i udostępniania zasobów archiwalnych związanych z historią oświaty i szkolnictwem.

ul. Włostowicka 27, tel. 81 886 33 67

Marina Puławy, nowoczesna przystań jachtowa powstała na terenie dawnego portu rzecznego. Oferuje dogodne warunki dla miłośników turystyki wodnej, stanowiska cumownicze, miejsca na polu campingowym i camperowym. Oświetlony nocą bulwar jest idealnym miejscem do spacerów nad Wisłą.

ul. Portowa 3, tel. 797 399 260

Rezerwat Przyrody Łęg na Kępie, położony na powierzchni 4,71 hektarów z zachowanym naturalnym łągiem wiązowym, posiada liczne gatunki drzew nie występujących w Polsce. Są to między innymi dąb błotny, topole włoska i kanadyjska, sosna wejmutka.

Imprezy cykliczne:
Puławski Festiwal Muzyczny
– **Wszystkie Strony Świata** – listopad

Siedzibą gminy jest najstarsza osada na Lubelszczyźnie, co potwierdza dokument z 1027 r., przechowywany w klasztorze na Świętym Krzyżu. Atrakcją turystyczną są cotygodniowe śródowe jarmarki, które zostały przyznane miastu już w XV wieku przez Władysława Jagiełłę. Dodatkowym atutem jest bogaty krajobrazowo teren, spokój, cisza i czyste powietrze.

Gmina Wąwolnica

! WARTO ZOBACZYĆ:

Sanktuarium Matki Bożej Kębelskiej, znaczący ośrodek pątniczy związany z kultem maryjnym, którego początki sięgają czasu najazdów tatarskich. Cudowne objawienie Matki Bożej miało miejsce w Kęble w 1278 r. 700 lat później figura została ukoronowana diademami papieskimi. Co roku, w rocznicę wydarzeń, przybywają tu liczni pielgrzymi.

ul. Zamkowa 24, tel. 81 882 50 04

Zespół pałacowo-parkowy w Kęble, należał do rodziny Wessłów i Rostworowskich. Ostatni właściciel, spokrewniony z Henrykiem Sienkiewiczem, był organizatorem szkół rolniczych (m.in. w Nałęczowie), donatorem KUL-u. Obecnie w pałacu mieści się szkoła specjalna i ośrodek hipoterapii otwarty także dla turystów.

Kębło 7, tel./fax 81 882 50 12

Zespół parkowo-pałacowy w Celejowie powstał w XVIII w. Na przełomie XVIII i XIX wieku został przebudowany przez rodzinę Potockich. Pałac otoczony jest parkiem z figurką Matki Bożej. Dziś w obiekcie działa ośrodek leczenia chorób nerwicznych. Na terenie Celejowa odkryto aktywne, geotermalne źródła, ulokowane na głębokości 1,2 km.

Nart-Sport Rąblów, dla miłośników białego szaleństwa ma przygotowane oświetlone trasy zjazdowe, wyciągi, wypożyczalnię sprzętu oraz zaplecze gastronomiczne i noclegowe. Latem ośrodek oferuje kąpiele w basenie, boiska do gry w siatkówkę, tor mountaiboard i grill.

Rąblów 27, tel. 81 882 55 00

Wąwolnickie wąwozy są wyjątkowo malownicze. Największe zagęszczenie występuje w okolicach miejscowości Zarzeka, Łąki, Zgórzyńskie, Bartłomiejowice, Rąblów, Grabówki i Celejów. Najbardziej znane wąwozy to *Lipinki* w Mareczkach i *Glinianki* w Bartłomiejowicach. Wąwozem tym przebiega czerwony szlak turystyczny na granicy Kazimierskiego Parku Krajobrazowego.

Imprezy cykliczne:
Rocznica Koronacji figury
Matki Bożej Kębelskiej – wrzesień

Gmina Wojciechów

Atrakcyjnie położona w dolinie rzek, w otoczeniu lasów, idealnie nadaje się jako azyl dla ludzi zmęczonych gwarem miasta. Wypoczynek na łonie natury oferują liczne gospodarstwa agroturystyczne i zagrody tematyczne. Wojciechów słynie jako znaczący ośrodek sztuki kowalskiej.

! WARTO ZOBACZYĆ:

Wieża Ariańska – budowla gotycko-renesansowa, początkowo pełniła funkcję mieszkalną i obronną, w latach późniejszych mieścił się w niej zbór kalwiński. W 1910 r. obiekt przejęło Towarzystwo Opieki nad Zabytkami Przeszłości i przystąpiło do odbudowy pod kierunkiem Jana Witkiewicza-Koszczyca. W wieży mieści się jedyne w Polsce **Muzeum Kowalstwa** oraz **Muzeum Regionalne**.

Wojciechów 8, tel. 81 517 72 10, 517 76 22

Kuźnia Romana Czernieca, jedna z najstarszych kuźni w Polsce z 1920 r. Wykonywane są tu ręcznie wyroby artystyczne oraz pokazy kucia podkowy i podkuwania koni. W bocznym skrzydle kuźni znajduje się galeria wyrobów kowalskich.

Wojciechów 153, tel. 691 053 403

Park Zwierząt, Rozrywki i Edukacji, prywatne ZOO położone na powierzchni 4 hektarów. Atrakcją są egzotyczne zwierzęta – lwy, pumy, kangury, wielbłądy, lamy, różne gatunki kóz i owiec, liczne gatunki ptaków wodnych i lądowych. Dla najmłodszych przygotowano duży plac zabaw, a dla rodziców miejsce do wypoczynku i na ognisko.

Romanówka 22, tel. 669 190 202

Muzeum Mineralów w Młynie Hipolit nad Bystrą, to jedyne takie miejsce, gdzie można obejrzeć kolekcję ok. 2000 minerałów, meteorytów i kamieni. Atrakcją są pokazy płukania złota i odlewania metalu oraz wybuchu wulkanu. Na miejscu w młynie można wynająć pokoje noclegowe.

Nowy Gaj 18a, tel. 81 723 75 72, 505 288 292, www.mlynhipolit.pl

Owadolandia w Wojciechowie Kolonii Piątej, idealne miejsce do spędzania wolnego czasu z dziećmi. Na zwiedzających czekają gry edukacyjne i zagadki. Prezentowane są egzotyczne motyle, chrząszcze i owady. Do dyspozycji jest plac zabaw, liny wspinaczkowe i wiele innych atrakcji.

Wojciechów Kolonia Piąta nr 124, tel. 697 198 281, owadolandia@owadolandia.pl

Imprezy cykliczne:
Ogólnopolskie Spotkania Kowali
– w lata parzyste
Ogólnopolskie Warsztaty Kowalskie
– na przełomie lipca i sierpnia

Obiekty rekomendowane przez Lokalną Organizację Turystyczną „Kraina Lessowych Wąwozów”

	noclegi	gastronomia	zdrowie i uroda	atrakcje
Gmina Janowiec				
■ Magiczne Ogrody , Trzcianki 92, tel. 503 983 135				☀
Gmina Karczmiska				
■ SPA Ruska Bania , Głusko Małe 2, tel. 730 774 033	🏠		❤	
Gmina Kazimierz Dolny				
■ Ekomuzeum „Siedlisko Małgorzaty” , Cholewianka 7a, Kazimierz Dolny, tel. 501 157 111				☀
Gmina Końskowola				
■ Gospodarstwo Agroturystyczne „Dworek Różany” , Stok-Zażuk 112, tel. 608 784 568	🏠	🍽		
■ Winnica Las Stocki , Las Stocki 80, tel. 602 155 196				☀
Gmina Nałęczów				
■ Zakład Leczniczy „Uzdrowsko Nałęczów” S.A. – Biuro Zarządu, Al. Małachowskiego 5, tel. 81 50 14 356, 81 50 16 027				
■ Sanatorium Książę Józef , al. Kasztanowa 6, tel. 81 50 16 027	🏠		❤	
■ Ośrodek Chirurgii Oka prof. Zagórskiego , al. Kasztanowa 6, tel. 222 905 905	🏠		❤	
■ Luxmed – Uzdrowsko Nałęczów Sp. z o.o. , al. Kasztanowa 6, tel. 81 50 16 012	🏠		❤	
■ Atrium – kompleks wodny , al. Grabowa 1A, tel. 81 501 44 56 w. 101		🍽	❤	☀
■ Stare Łazienki , al. Grabowa 4, tel. 81 501 43 56 w. 400	🏠		❤	☀
■ Termy Pałacowe „Nałęczowianka” , ul. Paderewskiego 1, tel. 81 50 16 027	🏠	🍽	❤	☀
■ Sanatorium Uzdrowskowie Rolnik , ul. Górskiego 14, tel. 81 501 47 51	🏠	🍽	❤	☀
■ Zakład Przyrodoleczniczy Werandki , al. Małachowskiego 7, tel. 81 501 43 56			❤	
■ Willa Filiks , ul. Armatnia Góra 10, tel. 519 432 777	🏠	🍽		
■ Retro Melex , – przejażdżki melexem po Nałęczowie, postój przy ul. Chopina, tel. 721 948 772				☀
■ Szpital Kardiologiczny , ul. Górskiego 5, tel. 81 50 16 027	🏠	🍽	❤	
■ Pawilon Angielski , ul. Małachowskiego 1, tel. 81 50 16 027	🏠	🍽	❤	
■ Sanatorium „Fortunat” , ul. Kościuszki 7, tel. 81 50 16 027	🏠	🍽	❤	
■ Jesienna Rezydencja , ul. Kościuszki 7, tel. 81 50 14 356 wew. 600	🏠	🍽	❤	
■ Ormonde Resorts – Willa Różana i Willa Gioia , al. Lipowa 8, tel. 81 743 07 82	🏠	🍽	❤	☀
■ Pokoje gościnne Pory Roku , ul. Spółdzielcza 3, tel. 601 481 000	🏠			
■ Stołówka w „Starej Aptece” , al. Lipowa 4, tel. 81 517 89 29, 691 090 185		🍽		
■ Centrum Szkoleniowo - Wypoczynkowe „Energetyk” , ul. Paderewskiego 10, tel. 81 501 67 00	🏠	🍽		
■ Centrum Medyczne prof. Marka Masiaka NZOZ, Prywatne Sanatorium – Willa Boże Oko , Strzelce 28b, tel. 501 51 94, 509 367 574	🏠		❤	

■ Dwór Nałęczowski Vitaligs & SPA, ul. Słoneczna 20, tel. 81 501 47 24, 607 368 400				
■ Willa Anna – Pokoje z klasą, ul. Spółdzielcza 9, tel. 691 233 802				
■ Willa Faustynka, ul. Głęboznica 4 b, tel. 607 106 845, 601 731 963				
■ Willa Raj, al. Lipowa 15, tel. 81 501 40 84				
■ Willa Aurelia, al. Lipowa 17, tel. 508 250 242				
■ „W Krainie Alicji” Wellness & SPA, ul. Kolejowa 37, tel. 81 501 51 25, 609 925 609				
■ Gospodarstwo Agroturystyczne „Nad Debrzą”, Bronice 51A, tel. 81 503 71 36, 669 766 660				
■ Kemping u Kraka, Kol. Bochotnica 32 a, tel. 601 159 720				
■ Agroturystyka „Gościniec”, Sadurki 27, tel. 507 052 160				
■ Nałęczowski Zwierzyniec „Małe Zoo”, ul. Kamieniak 23B, tel. 665 363 262, 695 924 854				
■ Siedlisko u Krzysztofa, Drzewce-Kolonia 121, tel. 795 700 659				

Gmina Poniatowa

■ Montis*** Hotel & SPA, ul. Nałęczowska 1, tel. 81 820 55 26				
■ Hotel „Słowik” ***, Restauracja, ul. Spacerowa 3, tel. 81 820 41 61				
■ Miło – smaki Kaukazu, ul. Przemysłowa 8, Poniatowa, tel. 608 404 812				

Gmina Puławy

■ Muzeum Nietypowych Rowerów, Gołąb, ul. Puławskiego 1, tel. 601 814 527				
--	--	--	--	--

Miasto Puławy

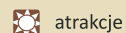
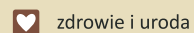
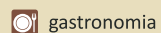
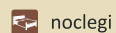
■ Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, ul. Hauke-Bossaka 1, tel. 81 820 41 61				
--	--	--	--	--

Gmina Wąwolnica

■ Łubinowe wzgórze – Eko Resort, Łąki 45 A, tel. 512 371 309				
■ Dom Pielgrzyma, ul. Zamkowa 24, Wąwolnica, tel. 81 882 50 04				
■ Rozanna – Restauracja, Pensjonat, ul. 3 Maja, Wąwolnica, tel. 81 882 50 09, 796 574 232				
■ Gospodarstwo Agroturystyczne i łowisko „W Dolinie Stawów”, Karmanowice 131, tel. 607 339 564				
■ Gospodarstwo Agroturystyczne „Przy Wąwozie”, Karmanowice 4A, tel. 609 054 893				
■ Gospodarstwo Agroturystyczne „Pod Jabłonią”, Celejów 35, tel. 605 608 384				
■ Gospodarstwo Agroturystyczne „W Dolinie Bystrej”, Celejów 88, tel. 607 926 304				
■ Ośrodek Nartsport – Wyciąg Narciarski, Rąblów 27, tel. 81 882 55 00, 502 168 054				

Gmina Wojciechów

■ „Nad Lipcykiem”, Nowy Gaj 8A, tel. 605 594 848				
■ Młyn Hipolit – Muzeum Mineralów, Nowy Gaj 18A, tel. 81 723 75 72				
■ Siedlisko Gaj, Nowy Gaj 26A, tel. 604 190 600				
■ Muzeum Kowalstwa, Muzeum Regionalne, Gminny Ośrodek Kultury, Wojciechów 9, tel. 81 517 72 10				
■ Karczma Biesiada i Gospodarstwo Agroturystyczne Czerniec Włodzimierz i Barbara, Wojciechów 151 a, tel. 607 371 556				
■ Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjny Biały Lew, Zoo Wojciechów, Romanówka 22, tel. 502 195 780				

© Wydawca: Lokalna Organizacja Turystyczna
„Kraina Lessowych Wąwozów”
Al. Kasztanowa 2, 24-150 Nałęczów, tel. 81 50 16 101
info@kraina.org.pl, www.kraina.org.pl

Opracowanie merytoryczne:

Maria Panek

Opracowanie graficzne:

Grzegorz Jaworski

Zdjęcia:

Krzysztof Antoń, Marek Bartkowiak, T. Bobrowski, Wiesław Czerniec, Monika Dudzińska, Paweł Nakonieczny, Marcin Oroń, Agnieszka Ozimek, Antoni Rękas, Krzysztof Ryczek, Krzysztof Wasilewski, z archiwów Lokalnej Organizacji Turystycznej „Kraina Lessowych Wąwozów” oraz ze zbiorów Gminy Karczmiska, Gminnego Ośrodka Kultury w Końskowoli, Gminy Poniatowa, Gminy Puławy, Kazimierskiego Ośrodka Kultury, Promocji i Turystyki, Sekcji Nadwiślańskiej Kolejki Wąskotorowej

ISBN 978-83-949308-2-0

Druk: Alf-Graf

egzemplarz bezpłatny

Nałęczów 2018

Publikacja została wydana dzięki dofinansowaniu ze środków Powiatu Puławskiego, w ramach realizacji zadania „Przygotowanie i wydanie publikacji Hity Turystyczne Krainy Lessowych Wąwozów”.

